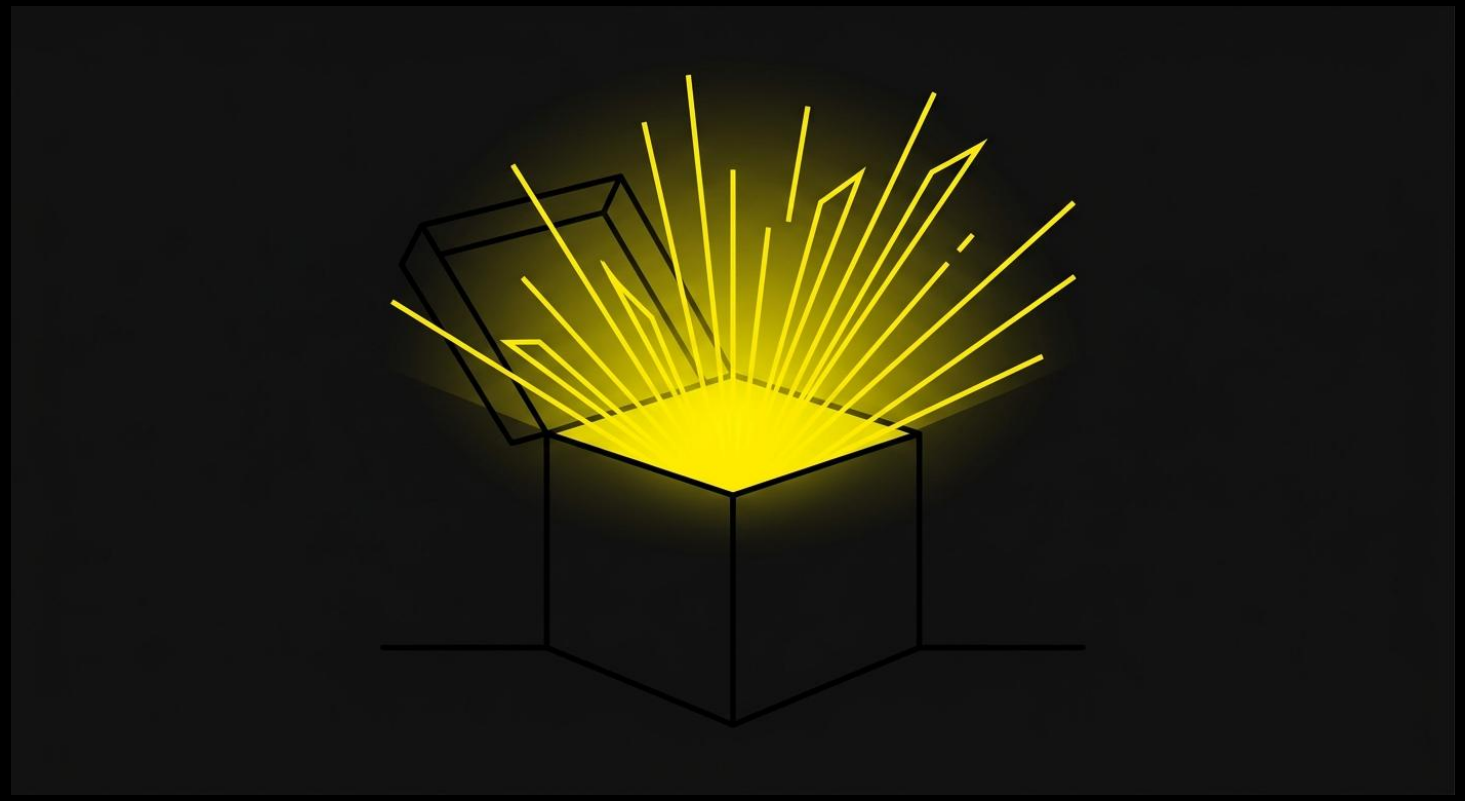
Tajemství černé krabičky

Práce s závislosti „ tady a teď ve vězení“

Kde se tu bere černá krabička?

- Metafora černé krabičky z historie psychologie učení(Skinner jí použil jako metaforu lidské mysli, která v tu dobu byla „ nedostupná“ a nic se o ní nevědělo, a pro jeho učení bylo možné sledovat pouze podnět a reakci…
- Podobně tomu se o tom, co prožívá a co vše působí na člověka ve vězení mluví daleko méně nežli o tom co předcházelo, o PŘED a PO.
- O tom jaké síly a jejich vzájemném působení bude náš WORKSHOP
- Cíl dnešní společné práce je:
- Pomoci Vám identifikovat tyto faktory, jejich společné působení
- Počítáme i s tím, že to bude pro Vás zážitek, ne jen seznámení s poznatky
- Názorně Vám ukázat JAK s tím pracujeme, jaké máme metody, jak pracovat s klientem v smyslu teď a tady, kde jsme a jak na to přišli
- Už za chvíli budete sledovat odchod Františka do vězení…

Tak co v té krabičce vlastně je?

Síly…o kterých se moc nemluví …

- vězeňské podhoubí nese jméno prizonizace- vysvětlení pojmu
- (aby se přežilo, ochránilo sebe je nutné se přispůsobyt a dočasně převzít hodnoty vězeňského podhoubí…opakované návraty mohou posilovat tuto novou „ zdatnost“ a klient všechno méně dokáže fungovat ve svém přirozeném prostředí a o to lépe funguje ve vězení, kde v tom „ umí chodit“
- pocity izolace
- Šikana- psychycké, fyzické sexuální násilí
- Možnost nákazy „ C“ , „ HIV“
- Drogová kriminalita ve vězení: distribuce drog, nátlaky na vnášení drog do vězení
- deprivace základních psychických potřeb dotek, blízkost, zájem, možnost volby…
- Strach a nejistoty

Síly pozitivního charakteru

- práce- prvek „ normálního života ve vězení“ člověk se cítí být hodnotný, užitečný, dodává pocit smysluplnosti
- vzdělávání (kurzy, možnost vyučit se)
- možnosti pracovat na sobě: Programy zaměřené na získání hlubšího sebepoznání- GLM:
- léčebné programy zaměřené na závislosti, impulzivitu, agresi,
- programy na posílení rodičovských kompetencí
- Možnosti kontaktu s rodinou a blízkými: telefonování, korespondence návštěvy, opuštění věznice
- čtení knížek
- možnost sportovat
- duchovní péče
- kreativní programy, dílny- možnost se kreativně vyjadřovat

Jaká je naše role? co můžeme ?

- psychická podpora
- pomoc se získáním hlubšího náhledu na svojí životní cestu: poznat své hodnoty, a učit klienta aby využil možnost žít podle nich ještě ve vězení
- zmírnit pocit izolace a osamělosti
- podpořit zdravé vztahy
- práce s rodinou, rodičovstvím
- a samozřejmě, práce s závislosti-pracovat na získání náhledu, posílit motivaci, zvládat crawing
- využít pobyt ve vězení pro práci tady a teď na své změně

Jak minimalizovat působení negativních sil?

Jak využít ty pozitivní?

- utvářením terapeutického vztahu
- motivováním
- aktivizací
- senzitizací
- edukací
- práce s rodinou

- Co nám pomáhá?
- rozšíření poznatků klienta,ale rozvíjet nové zájmy otevírat mu dveře do světa,poznat jiné oblasti života, utvářet nové zájmy
- kreativita
- zvědavost

Možnost „pracovat teď a tady“

- Aktivně se zajímáme o každodenní život klienta ve vězení(analýza všedního dne),
- Získáváme tím informace o jeho vzorcích chování, prožívání, postojích
- Můžeme si všímat jeho **vitalitu**- nakolik je blízko hodnotám, o kterých mluví, které jsou v jeho plánech, nakolik jimi **žije už nyní ve vězení, a pátráme právě v tom jak a čím žije už nyní ve vězení, rozlišujeme a pomáháme mu rozlišovat mezi tím kým je nyní a kým by chtěl být**
- **Podporujeme ho aby se tomu přiblížil a mohl zažít v rámci korektivních zkušeností a mohl posilovat své rozhodnutí k změně**
- **Důležeté: všímáme si nakolik je klient duševně pružný**
- Zajímá nás také **poddajnost**
- Poddajnost i rozumíme tendenci mluvit spíš v souladu s tím, co si myslí že by **měl**, že se od něj **očekává**(očekáváme my, rodina, společnost)

- poznatky využíváme k tomu abychom je zakomponovali do poradenství, rozhovorů o cílech, hodnotách

Sebepoznání jako „páteř“

- Práce s příběhem- jeho rozvíjení , jimi vyprávění příběhy mnohdy nejsou jejich- jsou to příběhy o tom co si o sobě myslí, nebo co si o něm myslí ti druzí…, cílem je naučit klienta rozeznávatmyšlenky od pravdy, reality
- Pomáháme klientovi poznat své aktuální potřeby a jak je naplnovat zdravým způsobem ale také rozeznat jak to měl
- Hodnoty a práce s hodnotami. Nespěchat, nespěchat a nespěchat…klienti často mají potřebu ihned pojmenovat co je pro něj důležité, my si necháváme čas na to, aby klient zažil, že tou hodnotou žije v skutečném okamžiku, tady a ted

Kazuistika na závěr

- Martin, 30 let, podruhé ve vězení, tentokrát za ublížení na zdraví- napadení matky, na které si nepamatuje, byl pod silným vlivem alkoholu.
- Vyrůstal v rodině alkoholiků- i otec i matka byli chroničtí alkoholici, Otec před dvěma lety zemřel. Matka je nyní v pečovatelským domě.
- Martin začal ve 14 ltech užívat trávu a od 16 let pil. Pil spolu s rodiči, říká, že to yblo hlavně porot že byl zoufalý z toho že je na rodiče úplně sám. Od dětství s eprý o rodiče staral- „ dával jsem na ně pozor, když padali, nebo zvraceli… tak jsem je někdy křísil… Jeho starší sestra odešla z domu už v 16 letech a on neměl nikoho , kdo by se o jeho život zajímal. Od 16 let pil nadměrné množství alkoholu, Velmi brzy měl silnou závislost. V 18 letech onemocněl onkologickým onemocněním- léčil se dva roky, to byli jediné roky kdy nepil. Nikdo si doma nevšímal jakou léčbou procházel, prý mu bylo skoro jedno zda to zvládne. Lékaři ho ale podporovali, o jeho alkoholismu moc nevěděl nikdo, ani oni. Léčba mu znemožnila ukončení střední školy a tak zůstal „ vyset ve vzduchuů s rodiči doma, denně opilý.
- Početní konzultace byly zaměřeny na práci s příběhem, v kterém dominovala přesvědčení, že nemá právo očekávat a ani si přát aby se mu v životě dařilo, že na to nemá právo…paralelně docházel k adiktoložce, která s ním pracovala na diktologických tematech, ale posilovaůa i jeho sebedůvěru, dělaly jsme to spolu…zapojil se i psychiatr- začal užívat antidepresiva o kterých měl negativní představy ale zkusil to a pomohlo mu to…
- Zapojili jsme jeho sny, to byla archeologická vykopávka, tak jsme to pojmenovali, on sám je už skoro ztratil… zapomněl na ně
- Posílená sebedůvěra, zlepšení nálady se začaly projevovat v jeho příběhu, začal se měnit jeho směr, začal věřit, zzže by možná měl právo na dobrý život… sám s epozastavoval nad touto změnou, usmíval se, ještě pořád mu to připadalo jako sen…ale sen který se může uskutečnit
- Během šestiměsíční práce jsme se dostali k bodu, kde je Martin mnohen více optimistickej, začal pozitivně mluvit o sobě(na začátku mluvil otevřeně o tom jak sám sebe nenávidí).
- Je už odsouzen a zažádal si o léčbu v Heřmanicích…

- Co mi pomohlo v práci s Martinem:
- utvořený důvěrný vztah, pocit bezpečí, měl v konzultačce bezpečné místečko, kde se mohl zabývat svým životem, jeho naléhavá vnitřní potřeba najít východisko, práce s hodnotami, prožívání smysluplné práce- oboustraně, vizualizace, arteterapie

- Děkují Vám za pozornost

- Lidija Pilat a milé facilitátorky: Marcela Bačková,
- Alžběta Šedá a
- Sylva Švarcová